

Egri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság
Eger
Pf.: 120.
3301

- Alkotmánybíróság részére -

Tisztelt Alkotmánybíróság!

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám: IV / 616 -0 / 2018	
2018 ÁPR 03.	
Példány: 2	Kezelőiroda:
Melléklet: 2x6 + 4 db	

EGRI KÖZIGAZGATÁSI ÉS MUNKAÜGYI BÍRÓSÁG	
Ügyszám: M 293 / 2015	
Érk.	2018 MARC 19
Postán, kézből, elektronikusan, faxon.	
Példány: 2	melléklet: 12

Alulírott Dr. Mester Csaba Ügyvédi Iroda (1082 Budapest, Üllői út 46. II/17.; tel/fax: 06-1-303-6739; email: mestercsaba@index.hu)

indítványozók F/1. szám alatt csatolt meghatalmazással igazolt jogi képviselőjeként eljárva a Kúria Mfv.II.10.035/2017/10. szám alatt meghozott ítélete ellen az alábbi

alkotmányjogi panaszt

terjesztem elő.

Kérem a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a Kúria Mfv.II.10.035/2017/10. szám alatt meghozott ítélete Alaptörvény-ellenességét és semmisítse meg azt, mivel sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (2) bekezdését.

Alaptörvény XXVIII. cikk

- „Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.
- Senki nem tekinthető bűnösnek mindaddig, amíg büntetőjogi felelősségét a bíróság jogerős határozata nem állapította meg.”

I. Eljárásjogi nyilatkozatok

I./ A Kúria, mint felülvizsgálati bíróság Mfv.II.10.035/2017/10. szám alatt meghozott ítéletét – amely az Egri Törvényszék 2.Pf.20.185/2016/10. szám alatt meghozott ítéletét hatályon kívül helyezte és az Egri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 6.M.293/2015/23. szám alatti ítéletét megváltoztatta és a felperesek keresetét elutasította – az indítványozók jogi képviselőjeként postai úton 2018. január hó 15. napján vettem kézhez, így az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 30. § (1) bekezdésében meghatározott hatvan napon belül – hivatkozással az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1001/2013. (II.27.) AB Tü. határozat 28. § (1) bekezdésére – kerül megküldésre jelen alkotmányjogi panasz, mégpedig az

Abtv. 53. § (2) bekezdése alapján az ügyben elsőfokon eljáró Egri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság útján.

Abtv. 30. § (1) „Az alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül, a 26. § (2) bekezdésben meghatározott esetben az alaptörvény-ellenes jogszabály hatálybalépésétől számított száznyolcvan napon belül lehet írásban benyújtani.”

1001/2013. (II. 27.) AB Tű határozat 28. § (1) „A beadványt a benyújtásra nyitva álló törvényi határidőben, az egyéb határidőhöz kötött eljárási cselekményt a megtételére megjelölt határidőben kell az érkeztetésére az Abtv. alapján jogosult szervhez személyesen benyújtani, vagy ajánlott küldeményként postára adni. A határidő elmulasztásának következményeit nem lehet alkalmazni, ha a beadványt legkésőbb a határidő utolsó napján hivatali időben benyújtották vagy ajánlott küldeményként postára adták. A beadvány távközlési eszköz útján történő benyújtásának nincs helye.”

Abtv. 53. § (2) „Az (1) bekezdéstől eltérően az alkotmányjogi panasz iránti indítványt -a 26. § (2) bekezdése szerinti eset kivételével – az ügyben első fokon eljáró bíróságnál kell az Alkotmánybírósághoz címezve benyújtani.”

II./ A Tisztelt Alkotmánybíróság hatáskörét az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdésének d) pontjára, valamint az Abtv. 27. §-ára alapítom.

Alaptörvény 24. cikk (2) „Az Alkotmánybíróság (...)

d) alkotmányjogi panasz alapján felülvizsgálja a bírói döntésnek az Alaptörvénnyel való összhangját”.

Abtv. 27. § „Az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés

a) az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sért, és

b) az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.”

III./ Tájékoztatom a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy az indítványozók személyes adataik nyilvánosságra hozatalához nem járulnak hozzá.

IV./ Jelen ügyben az indítványozók Alaptörvényben biztosított jogait az ügy érdemében hozott kúriai döntés sérti. Kijelentem, hogy az indítványozók a jogorvoslati jogukat a panasz tárgyát képező határozattal szemben kimerítették.

II. Tényállás

[redacted] számú indítványozónak a [redacted] [redacted] [redacted] [redacted] egyveres szervénél 2008. április 1. napjától állt fenn szolgálati jogviszonya beosztott tűzoltóként, tű. főtörzsőrmester rendfokozatban, míg [redacted] számú indítványozó szintén a [redacted] egyveres szervénél 2007. február hó 1. napjától állt fenn szolgálati jogviszonya szerparancsnok beosztásban, tű. zászlós rendfokozatban, valamint [redacted] II. számú indítványozónak szintén a [redacted]

Katasztrófavédelmi Igazgatóság fegyveres szervnél 2008. január hó 1. napjától állt fenn szolgálati jogviszonya rajparancsnok beosztásban tű. hadnagy fokozatban.

A [redacted] igazgatója a 2015. június 12. napján kelt 518-379/2015. szám alatt meghozott parancsával [redacted] I. számú indítványozó [redacted] fegyveres szervénél fennálló szolgálati jogviszonyát megszüntette a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény (a továbbiakban: Hszt.) 53. § c) pontja, az 56. § (2) bekezdés b) pont ba) alpontja és az 57. § (4) bekezdés b) pontja alapján 2015. június 15. napjával.

A [redacted] igazgatója a 2015. június 18. napján kelt 518-383/2015. szám alatt meghozott parancsával [redacted] II. számú indítványozó [redacted] fegyveres szervénél fennálló szolgálati jogviszonyát megszüntette a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény (a továbbiakban: Hszt.) 53. § c) pontja, az 56. § (2) bekezdés b) pont ba) alpontja és az 57. § (4) bekezdés b) pontja alapján 2015. június 19. napjával.

A [redacted] főigazgatója a 2015. június 12. napján kelt 500-279/2015. szám alatt meghozott parancsával [redacted] III. számú indítványozó [redacted] fegyveres szervénél fennálló szolgálati jogviszonyát megszüntette a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény (a továbbiakban: Hszt.) 53. § c) pontja, az 56. § (2) bekezdés b) pont ba) alpontja és az 57. § (4) bekezdés b) pontja alapján 2015. június 15. napjával.

A hivatkozott parancsok (így a [redacted] 518-379/2015. számú, valamint az 518-383/2015. számú határozata, illetve a [redacted] 500-279/2015. számú határozat) indoklásai szerint „A Hszt. 37/C. § (4) bekezdése alapján az állományilletékes parancsnok a (2) bekezdés a) pontja szerint elvégzett (...) NVSZ vizsgálat megállapításai, valamint a (3) bekezdés szerinti meghallgatás figyelembevételével és a fegyveres szerv szolgálati érdekeit is figyelembe véve döntött arról, hogy a Nevezett életvitele kifogásolható, ezért a Hszt. 56. § (2) bekezdés b) pont ba) alpont alapján szolgálati viszonyát felmentéssel meg kell szüntetni.”

Az indítványozók tekintetében az [redacted] vizsgálatot folytatott, melynek keretében a kifogástalan életvitel befejezéséről szóló, a szolgálati jogviszonyokat megszüntető parancsokban is hivatkozott, az I. számú indítványozó tekintetében született 30310-13/641-3/2015. ált. számú, a II. számú indítványozó tekintetében született 30310-13/642-3/2015. ált. számú, valamint a III. számú indítványozó tekintetében született 30310-13/644-5/2015. ált. számú határozatában az alábbiakat állapította meg:

„Nevezettel szemben a Pestvidéki Nyomozó Ügyészség Nyom.146/2013. számon folytatott büntetőeljárásban (...) vádemelés elhalasztásáról szóló határozatot hozott. A határozat szerint a gyanúsított (...) úgy szerzett (...) nyelvvizsga bizonyítványt, hogy részben a vizsgát megelőzően, részben azt követően pénzt fizetett egy közvetítőnek annak érdekében, hogy a vizsgák előtt megkapja a laborfeladatok megoldását az ELTE-ITK, vagy vele egy szerződött gazdálkodó szervezet dolgozójának kötelességsegítése révén, míg a szóbeli vizsgáján a vizsgáztatók tudása tényleges felmérése nélkül – olyan pontszámot adjanak neki, mely szerint megfelelt a nyelvvizsgán. A gyanúsított a fenti cselekményével megvalósította a régi Btk. 254. § (1) bek.-be ütköző vesztegetés büntetettét. (...) Tekintettel arra, hogy az ügyészség határozata ellen panasszal nem állt, ebből az a következtetés vonható le, hogy azt tudomásul vette, elfogadta, mintegy beismerte a bűncselekmény elkövetését. Kiemelendő, hogy jelen esetben egy fokozott

tárgyi súlyú bűncselekmény – vesztegetés – elkövetéséről van szó. Mivel elfogadta, kvázi beismerte azon megállapítást, hogy bűncselekményt követett el, magatartás a nem felel meg a szolgálat törvényes, befolyásmentes ellátása követelményének.”

Előadom, hogy a Pestvidéki Nyomozó Ügyészség a Nyom.146/2013. számú határozataival az indítványozókkal szemben a vádemelést 1 rendbeli a Btk. 254. § (1) bekezdésébe ütköző vesztegetés büntette miatt elhalasztotta. A határozatok indoklása szerint [REDACTED] indítványozó is úgy szerzett nyelvvizsga bizonyítványt, hogy közvetítőn keresztül pénz fizettek azért, hogy a vizsga előtt megkapják az írásbeli és a laborfeladatok megoldását, míg szóbeli vizsgákon a vizsgáztatók, tudásuk tényleges felmérése nélkül olyan pontszámot adjanak nekik, mely szerint megfeleltek a nyelvvizsgán.

Előadom, hogy [REDACTED] számú indítványozó jogi képviselője útján 2015. június 29. napján, [REDACTED] számú indítványozó 2015. július 2. napján, míg [REDACTED] számú indítványozó jogi képviselő útján 2015. június 29. napján szolgálati panaszt terjesztettek elő a szolgálati jogviszonyaikat megszüntető parancsok ellen.

A [REDACTED] 2015. július 16. napján kelt 35000-1/365-1/2015.SZEM szám alatt meghozott határozatával [REDACTED] számú indítványozó szolgálati panaszát elutasította, míg a 2015. július 17. napján kelt 35000-1/366-1/2015.SZEM szám alatti határozatával [REDACTED] nú indítványozó szolgálati panaszát, mint megalapozatlant szintén elutasította.

A nevezett határozatok indoklása kimondja, hogy:

„a Pestvidéki Nyomozó Ügyészség 146/2013. számon folytatott büntetőeljárásában a nevezettel szemben a vádemelés elhalasztásáról határozatot hozott (...) Nevezett ezen cselekményével elkövette a régi Btk. 254. § (1) bekezdésébe ütköző vesztegetés büntettét. (...) nem élt panasszal az ügyészségi határozatban tényként rögzített megállapítások ellen, amellyel elfogadva azokat, mintegy beismerte a bűncselekmény elkövetését, és ezáltal magatartása nem felel meg a szolgálat törvényes befolyásmentes ellátása követelményének. (...) A Pestvidéki Nyomozó Ügyészség határozata szerint [REDACTED] által elkövetett cselekmény tárgyi súlyára, a kifogásolható életvitel ellenőrzés során beszerzett adatokra tekintettel megállapítható, hogy a HMKI igazgatója megalapozottan döntött nevezett életvitele kifogásolhatóságának megállapításáról.”

[REDACTED] elügyminiszter nevében és megbízásából eljáró [REDACTED] 2015. szeptember 10. napján kelt BMSZÜ/1617/2/2015. számú határozatával [REDACTED] számú indítványozó panaszát, mint alaptalant szintén elutasította.

A határozat indoklása szerint – hasonló indokkal, mint az I. és II. számú indítványozó tekintetében született határozatokban foglaltak -:

„A Pestvidéki Nyomozó Ügyészség a vádemelés elhalasztásáról rendelkező Nyom. 146/2013. számú határozatában vesztegetés büntetnének elkövetését állapított meg, melyet [REDACTED] volt tű. hadnagy nem vitatott. Az [REDACTED] kifogástalan életvitel ellenőrzése során nem az ellenőrzött büntetőjogi felelősségét értékelte, hanem a vád elhalasztásáról rendelkező határozatban foglalt tényállást, melyet az eljárás alá vont nem vitatott. A nyelvvizsga bizonyítvány megszerzésére irányuló, a panaszos által nem vitatott szolgálaton kívüli magatartás, kellő alapot nyújtott a kifogásolható életvitel megállapítására. Összességében megállapítottam, hogy a kifogástalan életvitel ellenőrzésére jogszerűen került sor, az állományilletékes parancsnok megalapozottan és okszerűen állapította meg [REDACTED] volt

tű. hadnagy kifogásolható életvitelét, továbbá jogszerűen intézkedett a nevezett szolgálati jogviszonyának felmentéssel történő megszüntetésére.”

Előadom, hogy az I. számú indítványozó, [REDAKT] jogi képviselője útján 2015. augusztus 25. napján az Egri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság előtt keresetet terjesztett elő, mint felperes a Heves Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság alperes ellen, melyben kérte, hogy a bíróság az alperes igazgatója által 518-379/2015. szám alatt meghozott parancsot a Hszt. 197. § (1) és (3) bekezdése alapján helyezze hatályon kívül és a felperes eredeti beosztásába való visszahelyezésére, valamint 2015. június 15. napjától számított havi elmaradt illetményének megtérítésére kötelezze az alperest.

A II. számú indítványozó, [REDAKT] jogi képviselője útján 2015. augusztus 25. napján az Egri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság előtt keresetet terjesztett elő, mint felperes a [REDAKT] alperes ellen, melyben kérte, hogy a bíróság az alperes igazgatója által 518-383/2015. szám alatt meghozott parancsot a Hszt. 197. § (1) és (3) bekezdése alapján helyezze hatályon kívül és a felperes eredeti beosztásába való visszahelyezésére, valamint 2015. június 19. napjától számított havi elmaradt illetményének megtérítésére kötelezze az alperest.

A III. számú indítványozó, [REDAKT] jogi képviselője útján 2015. október 22. napján az Egri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság előtt keresetet terjesztett elő, mint felperes a [REDAKT] alperes ellen, melyben kérte, hogy a bíróság a [REDAKT] főigazgatója által 500-279/2015. szám alatt meghozott parancsot a Hszt. 197. § (1) és (3) bekezdése alapján helyezze hatályon kívül és a felperes eredeti beosztásába való visszahelyezésére, valamint 2015. június 15. napjától számított havi elmaradt illetményének megtérítésére kötelezze az alperest.

Előadom, hogy [REDAKT] I. számú indítványozó, mint felperes által indított kereset tárgyában az Egri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság előtt 6.M.293/2015. szám alatt, a [REDAKT] II. számú indítványozó, mint felperes által indított kereset tárgyában szintén a nevezett bíróság előtt 6.M.294/2015. szám alatt, míg [REDAKT] III. számú indítványozó, mint felperes által indított kereset tárgyában szintén a nevezett bíróság előtt 6.M.352/2015. szám alatt indult peres eljárás.

Előadom továbbá, hogy a fentebb megjelölt számon indult peres eljárásokban az Egri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a peres felek személyes meghallgatását követően a három peres eljárást egyesítette egymással.

Az Egri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a [REDAKT] III. számú indítványozó tekintetében indult peres eljárást a 2015. december hó 8. napján megtartott tárgyalásról felvett, az 5. szám alatti jegyzőkönyvben rögzített végzésével a Pp. 149. § (2) bekezdése alapján elrendelte a per egyesítését az előtte 6.M.293/2015. szám alatt folyamatban lévő perhez, míg a [REDAKT] II. számú indítványozó tekintetében indult peres eljárásban a 2015. október hó 13. napján kelt 6.M.294/2015/6. szám alatt meghozott végzésével együttes tárgyalás és eldöntés végett elrendelte ezen peres eljárásnak is az előtte 6.M.293/2015. szám alatt folyamatban lévő perhez való egyesítését, mivel a bíróság megállapította, hogy a perek tárgya egymással összefügg.

Az Egri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a 2016. március hó 29. napján kelt 6.M.293/2015/23. sorszám alatt meghozott ítéletében a [REDAKT] felperes által a [REDAKT] alperes

ellen szolgálati jogviszony helyreállítása és egyéb iránt indított perben a felperesek keresetének helyt adott és az alperes 518-379/215. szám alatti felmentését hatályon kívül helyezte és kötelezte az alperest az I. r. felperes eredeti beosztásába való visszahelyezésére, továbbá arra, hogy 15 nap alatt fizessen meg az I. r. felperesnek elmaradt illetmény címén bruttó 1.117.338,- Ft összeget, az alperes 518-383/2015. szám alatti felmentését hatályon kívül helyezte, kötelezte az alperest, hogy a II. r. felperes eredeti beosztásába való visszahelyezésére és hogy 15 nap alatt fizessen meg a II. r. felperesnek elmaradt illetmény címén 883.880,- Ft összeget, valamint az alperes 500-279/2015. szám alatti felmentését is hatályon kívül helyezte és kötelezte az alperest a III. r. felperes eredeti beosztásba való visszahelyezésére, továbbá hogy fizessen meg a III. r. felperesnek elmaradt illetmény címén bruttó 1.571.376,- Ft összeget.

Az ítélet indoklása kimondta, hogy:

„A vizsgált [redacted] határozatok felrótták a felperesnek, hogy nem tettek meg mindent annak érdekében, hogy magukat az alaptalan vád alól tisztázzák. Az [redacted] ezen megállapítása nem valós. A már előzőekben ismertett tények alapján megállapítható, hogy a felperesekkel szemben alaptalan vád, vagyis vádemelés nem történt. A felperesek az [redacted] határozatának meghozatal időpontjában ártatlannak tekintendők, velük szemben fennáll az ártatlanság törvényi vétele, tehát alapvetően téves az [redacted] határozataiban a felperesekről az ártatlanság további bizonyításának elvárása. A büntető eljárásban nem a terheltnak kell az ártatlanságát bizonyítania, hanem a büntető hatóságoknak a bűnösséget. (...) Mindezek alapján az [redacted] ározatai jogellenesen értékelték a felperesek terhére a gyanúsítás szerinti bűncselekmény tárgyi súlyát. (...) Mindezek alapján a bíróság megállapította, hogy az I., II. és III. rendű felperesekkel közölt alperesi felmentések jogellenesek.”

Az Egri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság ítélete ellen az alperes fellebbezést terjesztett elő, melyben az elsőfokú ítélet megváltoztatását, az elsőfokú bíróság ténybeli tévedéseinek kijavítását és a felperesek keresetének elutasítását kérte.

Előadom továbbá, hogy a felperesek az alperesi fellebbezésre tekintettel csatlakozó fellebbezést terjesztettek elő jogi képviselőjük útján, melyben kérték az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását oly módon, hogy a bíróság az I. és II. r. felperesek keresetének teljes egészében adjon helyt, azaz 2015. június hónapra is teljes illetmény megfizetését kérték, azonban a felperesek a másodfokú bíróság előtt csatlakozó fellebbezésüket visszavonták.

Az Egri Törvényszék, mint másodfokú bíróság a 2016. december hó 16. napján kelt 2.Pf.20.185/2016/10. szám alatt meghozott közbenső- és részítéletével az Egri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 6.M.293/2015/23. szám alatti ítéletét az I., II., III. r. felperes felmentését hatályon kívül helyező részében és az eredeti beosztásba való visszahelyezés tárgyában, valamint az elsőfokú perköltség vonatkozásában helybenhagyta, míg az elsőfokú ítéletet a I., II., III. r. felperest illető és az alperest terhelő elmaradt illetmény tárgyában hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróság ebben a tárgyban a per újabb tárgyalására és újabb határozat meghozatalára utasította.

A másodfokú bíróság a nevezett ítéletében megállapította, hogy az alperes fellebbezése a felperesek szolgálati viszonyának megszüntetése és az eredeti beosztásba való visszahelyezés tárgyában, valamint a perköltség vonatkozásában nem megalapozott, míg az elmaradt jövedelem körében alapos, így e körben a bizonyítási eljárásnak nagy terjedelmű megismétlése és kiegészítése szükséges, ugyanis a másodfokú bíróság álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a Pp. 221. § (1) bekezdése szerinti indoklási kötelezettségének nem tett eleget.

A nevezett ítélet indoklása kimondja, hogy:

„Az [redacted] határozatai a nem kifogástalan életvitelt kizárólag arra alapították, hogy a felperesek a vádelhalasztásról szóló ügyészi határozatban foglaltakat nem vitatták és nem tettek meg minden tőlük elvárható ártatlanságuk bizonyítására. (...) Téves azonban az a következtetés, hogy a felperesek ezzel beismerték a bűncselekmény elkövetését. (...) Ezek a határozatok álláspontja szerint ténylegesen kifejezetten megállapítják, hogy a felperesek vesztegetés bűntettét követték el. A határozatokban rögzített tényállásban valóban tartalmaznak ilyen tartalmú ténymegállapítást, azonban ebből nem vonható le az a következtetés, hogy a felperesek bizonyítottan a bűncselekményt elkövették. A bűncselekmény elkövetését nem lehet bizonyítottnak tekinteni, ha a gyanúsított – abban a reményben, hogy az ellene indult eljárás jogkövetkezmények nélkül befejeződik – nem vitatja a határozat indoklásában megállapított tényállást. (...) Megalapozott az elsőfokú bíróság ítéletének az a megállapítása is, hogy az [redacted] határozata jogellenesen értékelte a felperesek terhére a gyanúsítás szerinti bűncselekmény tárgyi súlyát. (...) Az alperes nem hivatkozhat alappal – erre vonatkozó jogerős döntés hiányában – arra sem, hogy a nyelvvizsgák jogellenesek voltak, mert a nyelvvizsga bizonyítványok visszavonásra nem kerültek. (...) A másodfokú bíróság ezért az elsőfokú bíróság ítéletét a felperesek szolgálati viszonyának felmentésére vonatkozó határozatok hatályon kívül helyezése tárgyában és ennek jogkövetkezményeként az eredeti beosztásba való visszahelyezésre vonatkozóan a Pp. 254. § (3) bekezdése alapján indokai alapján hagyta helyben.”

Előadom, hogy a jogerős másodfokú bíróság ítélete ellen az alperes felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő a Kúrián, melyben az Egri Törvényszék, mint másodfokú bíróság 2.Pf.20.185/2016/10. szám alatti ítéletének hatályon kívül helyezését és elsődlegesen a felperesek teljes keresetének elutasítását, másodlagosan pedig a jogerős közbenső- és részítéletének megváltoztatását kérte akként, hogy a Kúria a felperesek eredeti beosztásba való visszahelyezését mellőzze, míg harmadlagosan kérte, hogy a másodfokon eljárást bíróság új eljárás lefolytatására való utasítását. Az alperes indoklása szerint ugyanis sérti a jogerős határozat a Hszt. 37/B. § (3) bekezdés c) pontját, a 37/C. § (4) bekezdését, az 56. § (2) bekezdés b) pont ba) alpontját, valamint az 56. § (8) bekezdését.

A Kúria a 2017. november hó 8. napján kelt Mfv.II.10.035/2017/10. szám alatt meghozott ítéletével az Egri Törvényszék 2.Pf.20.185/2016/10. számú közbenső- és részítéletét hatályon kívül helyezte, az Egri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 6.M.293/2015/23. számú ítéletét pedig megváltoztatta akként, hogy a felperesek keresetét elutasította.

A Kúria ítéletének indoklása kimondja, hogy:

„megalapozottan hivatkozott az alperes, hogy az eljáró bíróságok a vádemelés elhalasztásáról szóló ügyészségi határozatokban foglalt tényszerű megállapításokat nem értékelték megfelelően, figyelmen kívül maradt az eljáró bíróságok által is valós okként értékelt, felperesek által sem vitatott megállapítások kihatása a fennálló hivatásos szolgálati viszonyra. (...) a törvényszék jogszabálysértően értékelte az alperes terhére, miszerint a felmentések nem adták világos indokét annak, hogy milyen szolgálati érdeket sért az, hogy a vádemelés elhalasztásáról szóló ügyészi határozat ellen a felperesek nem éltek jogorvoslati lehetőséggel. Helytállóan érvelt az alperes azzal, hogy nem a felperesek bűnösségét állapította meg a felmentő parancsokban, hanem a lefolytatott büntetőeljárás tényének munkajogi következményeit vonta le. (...)

A kifogástalan életvitel soron kívüli ellenőrzésének elrendelésére a vádemelés elhalasztásáról szóló határozatban foglalt tényszerű megállapítások adta alapot azért, mert a felperesek a jogorvoslati lehetőségük ellenére nem hárították el a bizonyítási eljárás lefolytatását követően a terhükre megállapítottakat. Az ügyészség határozatának indoklásában foglaltak az alperes helytálló hivatkozása szerint több, mint a megalapozott gyanú fennállta. E határozat

indoklásában rögzítettek alapján jogsértés nélkül lehet következtetni arra, hogy a felperesek bűncselekménnyel gyanúsítható személlyel tartottak fenn kapcsolatot, jogellenesen szereztek középfokú nyelvvizsgát és az irányadó tényállás szerint ezt a nyelvvizsga bizonyítványt az alperesnél felhasználták, a középfokú nyelvvizsga bizonyítvány felhasználása számukra az alperesnél fennállt jogviszonyok alapján folyamatos anyagi előnyt jelentett. (...) Akivel szemben pedig ilyen nem vitatott tények kerülnek ügyészégi határozatban megállapításra, okszerűen megállapítható, hogy nem felel meg a kifogástalan életvitel követelményének. (...) az alperes jogszabálysértés nélkül vont le következtetést arra, hogy a felperesek nem felelnek meg a szolgálat törvényes, befolyástól mentes ellátása követelményének, ezért szolgálati viszonyuk megszüntetése jogszerű volt. Ezért a Kúria a jogerős közbenső és részítéletet a Pp. 275. § (4) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte, a közigazgatási és munkaügyi bíróság ítéletét megváltoztatta és a felperesek teljes keresetét elutasította. (...)

A döntés elvi tartalma:

Ügyészégi határozatban foglalt nem vitatott ténytörvény megállapítások okszerűen alapot adhatnak arra a következtetésre, hogy a hivatásos állomány tagja nem felel meg a kifogástalan életvitel követelményének. Azzal, hogy a felperesek lemondtak a vádemelés elhalasztásáról szóló határozat elleni panasz lehetőségéről, már nincs lehetőségük a velük szemben megfogalmazott gyanú elhárítására, amely körülmény kihat a hivatásos szolgálati viszonyukra, így annak munkajogi következményei alól nem mentesülhetnek arra hivatkozva, hogy bűnösségüket bíróság jogerősen nem állapította meg."

Figyelemmel azon tényre, hogy az alperes által előterjesztett felülvizsgálati kérelem tekintetében a Kúria jogerős ítéletét hozott, megállapítható, hogy jelen esetben a jogorvoslati lehetőségek kimerítésre kerültek.

Előadom továbbá, hogy mivel az indítványozók, mint felperesek vettek részt a peres eljárásban – így a Kúria előtt folyamatban lévő felülvizsgálati eljárásban is, amely eljárás során a Kúria Alaptörvény-ellenes ítéletet hozott – az indítványozók közvetlen érintettsége jelen ügyben fennáll.

Kiemelem továbbá, hogy figyelemmel arra, hogy a panaszolt ítélet alapjául szolgáló eljárásban a felperesek, mint felperesi pertársak vettek részt, és a panaszolt ítéletnek mindhárójuk tekintetében az Alaptörvény-ellenessége megállapítható, jelen panaszt együttesen terjesztik elő a Tisztelt Alkotmánybíróság előtt.

III. Alaptörvény-ellenesség

I./ Jelen ügyben született Kúria ítélet Alaptörvény-ellenessége elsődlegesen abban áll, hogy a panaszolt döntés sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (2) bekezdésében deklarált ártatlanság vélelmét.

Az Alaptörvény XXVIII. cikk (2) bekezdése akként rendelkezik, hogy:

„Senki nem tekinthető bűnösnek mindaddig, amíg büntetőjogi felelősségét a bíróság jogerős határozata nem állapította meg.”

A Tisztelt Alkotmánybíróság a 3087/2016. (V. 2.) számú határozatában, valamint a 3243/2014. (X. 3.) szám alatt meghozott határozatában az Alaptörvény XXVIII. cikk (2) bekezdése tekintetében az alábbiakat fejtette ki:

„Az ártatlanság vélelme az Alkotmánybíróság értelmezésében elsősorban azt szolgálja, hogy a büntető felelősség elbírálása során a döntésre jogosított elfogulatlan, pártatlan hozzáállást tanúsítson, továbbá a döntésre megalapozott bizonyítással, a prejudikáció tilalmának sérelme

nélkül kerüljön sor. (...) Az Alkotmánybíróság több esetben kiterjesztően értelmezte az ártatlanság védelmét, amit azzal az általános fejlődési tendenciával magyarázott, hogy a jogállam által védett élet- és jogviszonyok körében az ártatlanság védelmének elve egyre több területen érvényesül (...) A 26/B/1998. AB határozat pedig úgy összegezte mindezt, hogy »[a]z ártatlanság védelmének, mint alkotmányos rangra emelt alapelvnek a tartalma tehát az a védelem, amely – elsődlegesen a büntetőeljárás keretében eldöntendő kérdésként – a bűnösség megállapítása, továbbá a bűnösség megállapításához kapcsolódó jogkövetkezmények tekintetében érvényesül. Ezekkel a bűnösséghez kapcsolódó jogkövetkezményekkel szemben azonban az Alkotmánybíróság gyakorlata azt a követelményt támasztja, hogy olyan szoros kapcsolatban, közvetlen tartalmi összefüggésben álljanak a bűnösség megállapításával, amely indokoltá teszi azt, hogy a jogkövetkezmény szabályozása a bűnösség megállapításának szabályaival azonos szinten részesüljön alkotmányos védelemben. (...) Az ártatlanság védelme a felelősség kérdésében hozandó döntés folyamatán túl elsősorban azt a jogsérelmet hivatott megakadályozni, amelyet – törvénynek megfelelően lefolytatott eljárás során – megállapított felelősség hiányában alkalmazott és utóbb reparáció nélkül maradt joghátrányok okozhatnak.

Az ártatlanság védelmének lényegéből következik, hogy [...] nem érvényesül általános jelleggel, főszabályként. [...] esetenként vizsgálendő, hogy az adott jogszabály az ártatlanság védelmének alkotmányos elvével összefüggésben áll-e, ha igen, a felelősség megállapításának kérdésével olyan szoros kapcsolata állapítható-e meg, amely ez utóbbival egyazon körben indokolja az alkotmányos védelmet.”

A Tisztelt Alkotmánybíróság határozatában foglaltak alapján megállapítható, hogy az Alaptörvény XXVIII. cikk (2) bekezdésében foglaltak sérelme nem csupán a büntető eljárás keretében következhet be, hanem más, akár munkajogi peres eljárás keretében is, ugyanis az ártatlanság védelme a felelősség kérdésében hozandó döntés folyamán túl azt a jogsérelmet is hivatott megakadályozni, amelyet megállapított felelősség hiányában alkalmazott és utóbb reparáció nélkül maradt joghátrányok okoznak. E körben pedig a Tisztelt Alkotmánybíróság szerint azt kell vizsgálni, hogy a felelősség kérdésével olyan szoros kapcsolat megállapítható-e, amely indokolja az alkotmányos védelmet.

Jelen esetben – figyelemmel a sérelmezett kúriai döntésben foglalt indoklásokra, így különösen döntés elvi tartalmaként tett megállapításokra, miszerint az „ügyészség határozatában foglalt nem vitatott tényyszerű megállapítások okszerűen alapot adhatnak arra a következtetésre, hogy a hivatásos állomány tagja nem felel a meg a kifogástalan életvitel követelményének”, azaz, hogy az ügyészség az indítványozók tekintetében hozott vádemelés elhalasztásáról szóló határozatában azt állapította meg – és egyebekben tényként rögzítette -, hogy

- [redacted] 2012 novemberében pénzt fizetett annak érdekében, hogy szóbeli nyelvvizsgán tudásának tényleges felmérésére nélkül megféleljen a követelményeknek, mely cselekményével elkövette a Btk. 254. § (1) bekezdésébe ütköző vesztegetés büntetettét;
- [redacted] 2012 júniusában és novemberében pénzt fizetett annak érdekében, hogy megkapja az írásbeli nyelvvizsga megoldását, illetve a szóbeli vizsgán tudásának tényleges felmérése nélkül megféleljen a követelményeknek, amely cselekményével elkövette a Btk. 254. § (1) bekezdésébe ütköző vesztegetés büntetettét; illetve
- [redacted] úgy szerzett 2011 decemberében angol középfokú szóbeli nyelvvizsga bizonyítványt, hogy részben a vizsgát megelőzően, részben azt követően pénzt fizetett annak érdekében, hogy a vizsga előtt megkapja a laborfeladatok megoldását az ELTE-ITK, vagy egy vele szerződött gazdálkodó szervezet dolgozójának köteleességszegése révén, míg a szóbeli vizsgáján a vizsgáztatók tudása tényleges felmérése nélkül olyan

pontszámot adjanak neki, mely szerint megfelelt a nyelvvizsgán, amely cselekményével elkövette a Btk. 254. § (1) bekezdésébe ütköző vesztegetés büntetettét; azaz az indítványozók bűncselekményt követtek el – a Tisztelt Alkotmánybíróság által megkívánt szoros kapcsolat megállapítható, melynek okán az alkotmányos védelem jelen esetben is indokolt.

E körben kiemelem, hogy annak ellenére, hogy a Kúria támadott döntésének indoklásában kiemelte, hogy:

„helytállóan érvelt az alperes azzal, hogy nem a felperesek bűnösségét állapította meg a felmentő parancsokban, hanem a lefolytatott büntetőeljárás tényének munkajogi következményeit vonta le.”,

az ítélet indoklása alapján megállapítható, hogy a Kúria döntését nem az indítványozók büntetőjogi felelősségének érintése nélkül hozta meg, hiszen az indítványozók felmentését pusztán arra tekintettel tartotta indokoltnak és a jogszerűnek – és ekként azt róttá az indítványozók terhére –, hogy az ügyészség vádemelés elhalasztásáról szóló határozatában foglalt tényállást, nevezetesen, annak ügyészségi megállapítását, hogy az indítványozók bűncselekményt követtek el, az indítványozók nem vitatták, nem éltek e körben jogorvoslattal. Mindezek okán, ha a Kúria úgy dönt, hogy az indítványozók felmentése azért jogszerű, mert az ügyészség határozatában kiemelkedő jelentőségű bűncselekmény elkövetését rögzíti, amely tényeket az indítványozók a büntetőeljárás keretében nem vitatják, a gyanúsításhoz, annak tárgyi súlyához vitathatatlanul joghátrányt kapcsol. Ilyen esetben pedig a büntetőjogi vétkesség vétele a munkajogi vétkesség megállapítását eredményezi.

Ezen kúriai eljárás pedig egyértelműen ellentétes az ártatlanság vélelmével, ugyanis anélkül értékeli az indítványozók terhére bűncselekmény elkövetését (nyelvvizsga bizonyítványoknak az ügyészségi határozatban rögzített módon történő megszerzését), hogy büntető bíróság az indítványozók büntető jogi felelősségét nem állapította meg.

A fenti tényeket támasztja alá, hogy a Kúria támadott döntésének indoklásában az alábbiakat is rögzítette: „az ügyészség határozatának indoklásában foglaltak az alperes helytálló hivatkozása szerint több, mint megalapozott gyanú fennállta. E határozat indoklásában foglaltak alapján jogsértés nélkül lehet következtetni arra, hogy a felperesek bűncselekménnyel gyanúsítható személlyel tartottak fenn kapcsolatot, jogellenesen szereztek középfokú nyelvvizsgát”. Az idézett indoklás alapján megállapítható, hogy azáltal, hogy a Kúria azt írja a felperesek terhére, hogy az ügyészségi határozatban foglaltak alapján a felperesek bűncselekménnyel gyanúsítható személyekkel tartottak fenn kapcsolatot, illetve a nyelvvizsga bizonyítványt jogellenesen szereztek meg úgy egyértelműen az ügyészségi határozatban foglalt vesztegetés tárgyi súlyát, azaz egyértelműen bűncselekmény elkövetését értékeli a felperesek terhére.

Az idézett indoklása alapján az is megállapítható, hogy a Kúria a felperesek terhére egyértelműen a nyelvvizsga bizonyítványok megszerzésének vesztegetés, azaz bűncselekmény elkövetés útján való megszerzését értékeli az indítványozók terhére anélkül, hogy az indítványozók büntetőjogi felelősségét bíróság jogerős határozata megállapította volna.

A büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) 28. § (1) bekezdése szerint az ügyész a közvádoló. A Be. 222. § (1) bekezdése szerint az ügyész a vádemelés helyett háromévi szabadságvesztésnél nem súlyosabb büntetéssel büntetendő bűncselekmény miatt, a bűncselekmény súlyára és a rendkívüli enyhítő körülményekre tekintettel a vádemelést egy

évtől kettő évig terjedő időre elhalaszthatja, ha ennek a gyanúsított jövőbeni magatartásában mutatkozó kedvező hatás feltételezhető.

E körben kiemelem továbbá, hogy a vádemelést megelőzően az ügyész megvizsgálja a nyomozás során keletkezett iratokat, amelynek keretében kialakítja azon álláspontját, hogy történt-e bűncselekmény, bírósági eljárás keretében bizonyítható-e annak megtörténte, illetve azt, hogy bizonyítható-e, hogy a bűncselekményt a gyanúsított követte-e el. Mindezek okán megállapítható, hogy amennyiben az ügyészség az iratok megvizsgálást követően megbizonyosodott a bűncselekmény megtörténtében, illetve abban, hogy azt a gyanúsított követte el, amely tényeket bizonyítani is tud, úgy vádat emel, amennyiben ezen esetek nem állnak fenn (és az ügyészség úgy látja, hogy vagy a bűncselekmény elkövetését, vagy azt, hogy a bűncselekményt a gyanúsított követte el bírósági eljárás keretében bizonyítani nem tudja) úgy a Be. 216. § (1) bekezdésében foglaltak szerint intézkedésként további nyomozási cselekményt végezhet, a nyomozást felfüggesztheti, megszüntetheti, avagy határozhat a vádemelés elhalasztásáról is.

A Be. 3. § (2) bekezdése egyértelműen kimondja, hogy „**Bűncselekmény elkövetése miatt bárkinek a felelősségét megállapítani, és emiatt vele szemben büntetést kiszabni egyedül a bíróság jogosult.**”

A hivatkozott jogszabályi rendelkezések alapján megállapítható, hogy bűncselekmény elkövetése miatt bárkinek a felelősségét csak a bíróság jogosult megállapítani, ügyészség nem. Mindezek okán megállapítható, hogy annak ellenére, hogy az ügyészség a vádemelés elhalasztásáról szóló határozataiban tényként rögzíti, hogy az indítványozók vesztegetés útján szerezték meg a nyelvvizsga bizonyítványát, ez nem jelentheti azt, hogy jelen esetben bűncselekmény elkövetését megállapító – bűnösséget kimondó – érdemi határozatok születtek.

Mindezek okán megállapítható, hogy **az ártatlanság védelmének a követelményét sérti azon Kúriai döntés, miszerint bár nem született és nem is születhetett az indítványozók tekintetében bűnösséget megállapító jogerős döntés, az ügyészség határozatában foglaltakat akként minősíti, hogy az több, mint megalapozott gyanú, ugyanis az alapján – annak ellenére, hogy az indítványozók büntetőjogi felelősségét nem állapította meg bíróság – jogsértés nélkül és ekként az ártatlanság védelmének érintése nélkül, arra lehetne következtetni, hogy az indítványozók bűncselekménnyel gyanúsítható személlyel tartottak fenn kapcsolatot és jogellenesen szereztek közép fokú nyelvvizsgát.**

E körben kiemelem, hogy bár a Kúria próbálta döntésében kiemelni, hogy az indítványozók felmentésének jogszerűségét nem azért állapította meg, mert az indítványozók ellen büntető eljárás indult, amely eljárásban vádelhalasztás történt, ekként nem a gyanúsítás szerinti bűncselekmény szolgál a felmentés alapjául, a sérelmezett ítélet indoklása alapján egyértelműen megállapítható, hogy a Kúria a gyanúsításban foglalt bűncselekmény elkövetését írta az indítványozók terhére. Mindezt igazolja a Kúria azon okfejtése is, hogy az ügyészség határozata alapján jogszerűen lehet arra következtetni, hogy az indítványozók jogellenesen, bűncselekmény gyanúsítható személlyel tartott kapcsolataik alapján szerezték meg a nyelvvizsga bizonyítványt, mely nem jelent mást, minthogy a Kúria is arra az álláspontra helyezkedik, hogy anélkül, hogy az indítványozók büntetőjogi felelősségét bíróság megállapította volna, a felperesek bűncselekményt követettek el, bűncselekmény útján szerzték meg a nyelvvizsga bizonyítványukat.

Az Alaptörvény XXVIII. cikk (2) bekezdésében foglalt rendelkezés alapján megállapítható, hogy „Senki nem tekinthető bűnösnek mindaddig, amíg büntetőjogi felelősségét a bíróság jogerős határozata nem állapította meg.”

Az idézett alaptörvényi rendelkezés alapján megállapítható, hogy mindaddig, amíg bíróság az indítványozó büntetőjogi felelősségét jogerős határozata nem állapítja meg, addig nem lehet az indítványozó tekintetében azt a megállapítást tenni, hogy jogellenesen, bűncselekményt elkövető személyekkel fenntartott kapcsolata útján szerzett nyelvvizsga bizonyítványt, ekként ezen – egyebekben teljes mértékben megalapozatlan és téves – megállapításra az indítványozók felmentését alapítani nem lehet, az erre a tényre alapított felmentést jogszerűtlennek kell tekinteni.

A Tisztelt Alkotmánybíróság a 3243/2014. (X. 3.) számú határozatában az ártatlanság védelme körében az alábbiakat rögzítette:

„Az Alkotmánybíróság a jelen ügyben is figyelembe vette az Emberi Jogok Európai Bíróságának (a továbbiakban: EJEB) az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló, az 1993. évi XXXI. törvénnyel kihirdetett Egyezmény (a továbbiakban Egyezmény) 6. cikk 2. bekezdéséhez kapcsolódó joggyakorlatát.

Az Egyezmény e rendelkezése szerint: „Minden bűncselekménnyel gyanúsított személyt mindaddig ártatlannak kell vélelmezni, amíg bűnösségét a törvénynek megfelelően nem állapították meg.” Az EJEB az ártatlanság véelmét elsősorban büntetőeljárési garanciaként, a tisztességes eljárás (tárgyalás) egyik elemének fogja fel. Ugyanakkor elismeri az ártatlanság véelmének érvényesülését, így megsértésének lehetőségét a folyamatban lévő büntetőeljáráson kívül is, továbbá az elv érvényesülését nem csupán az eljáró bíróságra, hanem más hatóságokra is irányadónak tekinti.

[35] Az EJEB legutóbb az Allen kontra Egyesült Királyság ügyben összegezte az ártatlanság véelmével összefüggő joggyakorlatát. Ebben leszögezte, hogy az ártatlanság véelme alapvetően a büntetőeljárás során érvényesülő procedurális garancia. Azonban ahhoz, hogy az Egyezmény 6. cikk 2. bekezdése által garantált jog ténylegesen és hatékonyan tudjon érvényesülni, az ártatlanság véelmének van egy másik aspektusa is. Ezen második aspektusnak pedig az a fő célja, hogy megvédje azon személyeket, akiket az ellenük emelt vád alól felmentenek, vagy velük szemben a büntetőeljárást megszüntetik attól, hogy hivatalos személyek vagy hatóságok olyan bánásmódban részesítsék őket, mintha valóban elkövettek volna azt a bűncselekményt, amelynek elkövetésével őket megvádolták [(25424/09), 2013. július 12., 93–94. bekezdések].

Az EJEB az Egyezmény 6. cikk 2. bekezdésével kapcsolatban azt is többször kimondta, hogy az ártatlanság véelmének elvét sérti, ha bűncselekménnyel vádolt személyt érintő bírói határozat vagy hatósági nyilatkozat azt a véleményt tükrözi, hogy bűnös, mielőtt a törvény rendelkezéseinek megfelelően bűnösnek bizonyult volna.”

Az idézettek alapján megállapítható, hogy az ártatlanság véelmének lényegét az adja, hogy senkit nem lehet bűnösnek tekinteni mindaddig, amíg büntetőjogi felelősségét a bíróság jogerős határozata nem állapította meg, azaz minden bűncselekménnyel gyanúsított személyt mindaddig ártatlannak kell vélelmezni, amíg bűnösségét a törvénynek megfelelően nem állapították meg. Ezen elv nem csupán a büntetőeljárásban kell, hogy érvényesüljön, hanem más hatósági vagy peres eljárásokban is, ugyanis ezen vélelemnek a fő célja, hogy megvédje azon személyeket, akiknek büntető bíróság a büntető jogi felelősségét nem állapította meg (ekként adott esetben a vád alól felmentettek, vagy velük szemben a büntető eljárást megszüntették, vádelhalasztás történt esetükben), hogy bíróságok, hatóságok, vagy bármely természetes és jogi személy olyan bánásmódban részesítsék őket, mintha elkövettek volna azon

bűncselekményt, melynek elkövetésével őket begyanúsították. Mindezek okán megállapítható, hogy **minden olyan eljárás, amelynek keretében bíróság vagy hatóság azt a véleményt, álláspontot tükrözi, hogy valaki bűnös, mielőtt törvény rendelkezéseinek megfelelően e körben büntető bírósági ítélet született volna, sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (2) bekezdésében foglalt ártatlanság védelmét.**

A 3243/2014. (X.3.) Alkotmánybírósági határozathoz Dr. Bragyova András alkotmánybíró a párhuzamos indoklásában az alábbiakat emelte ki:

„általában a tény, hogy büntető eljárás folyik valaki ellen, nem lehet jogszerű indok munkaviszony megszüntetésére. Ez sérti részben az ártatlanság védelmét, mint az alkotmányban mindenkinek biztosított pozíciót (...) Az ártatlanság védelme alapján csak bíróság jogerős ítélete alapján tekinthető (és kezelhető) jogilag bárki bűnösnek.”

A nevezett alkotmánybírósági határozathoz Dr. Pokol Béla alkotmánybíró különvéleményében az alábbiakat hangsúlyozta:

„ártatlanság védelméhez fűződő alapvető jogát sértette, hogy a nyomozati cselekmények és az ügyészség határozata alapján történt meggyanúsítás után az előzetes letartóztatás tényére alapozva a munkáltató erre hivatkozva azonnali hatállyal megszüntette a munkaviszonyát.”

A fentebb részletezettek alapján egyértelműen megállapítható, hogy a Kúria a sérelmezett ítéletében a **az Alaptörvény XXVIII. cikk (2) bekezdésében foglalt ártatlanság védelmének megsértésével járt el.**

A Kúria ítéletének indoklása alapján egyértelműen megállapítható, hogy a döntését nem az indítványozók büntetőjogi felelőssége érintése nélkül hozta meg, hiszen az indítványozók felmentését pusztán arra tekintettel tartotta indokoltnak, annak ellenére, hogy az indítványozók büntető jogi felelősségét bíróság nem állapította meg, az ügyészség vádemelés elhalasztásáról szóló határozatában foglalt tényállást róttá az indítványozók terhére, nevezetesen, annak ügyészségi megállapítását, hogy indítványozók bűncselekményt követettek el, az indítványozók nem vitatták, nem éltek e körben jogorvoslattal, melynek alapján a Kúria szerint megalapozottan lehet arra következtetni, hogy az indítványozók a nyelvvizsga bizonyítványát jogellenesen szerezték meg, bűncselekmény elkövetőivel tartottak fenn kapcsolatot, azaz az indítványozók is bűncselekményt követett el.

A fentiek alapján megállapítható, hogy a panaszolt ítélet sértik az indítványozók Alaptörvény XXVIII. cikk (2) bekezdésében foglalt alapjogát.

E körben kiemelem, hogy a Kúria a sérelmezett ítéletében hivatkozik a Tisztelt Alkotmánybíróság 3087/2016. (V.2.) és a 3243/2014. (X. 3.) szám alatt meghozott határozatában foglaltakra, azonban figyelmen kívül hagyja azon tény, hogy a nevezett alkotmánybírósági határozatokban foglalt tényállásokkal ellentétben, jelen esetben

- a döntések a büntető jogi felelősség kérdését érintették, nem kizárólag munkajogi kérdésben döntöttek;
- a büntetőjogi felelősség megállapításával és az ártatlanság védelmével jelen tényállás szoros, közvetlen összefüggésben áll;
- nem bizalomvesztés okán került az indítványozók jogviszonya megszüntetésre, melynek okán az alkotmánybírósági határozatban foglalt tényállástól jelentősen eltérő tényállás áll fenn, valamint

- az indítványozók a szolgálati jogviszonyukkal kapcsolatban semmilyen kötelezettségzegést nem követettek el, sőt a peres eljárásban bizonyítottan példaértékű szolgálatot teljesítettek hosszú éveken át.

Mindezek okán megállapítható, hogy a Tisztelt Alkotmánybíróság nevezett határozataiban foglalt megállapítások jelen esetben nem alkalmazhatóak.

2./ Előadom továbbá, hogy a jelen ügyben született bírói döntések Alaptörvény-ellenessége másodlagosan abban áll, hogy az Alaptörvény XXVIII cikk (1) bekezdésében deklarált tisztességes eljáráshoz való alapjogát sérti az indítványozóknak.

Álláspontom szerint ebben a körben az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése, valamint a 28. cikke összekapcsolható, és összekapcsolandó.

Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése akként rendelkezik, hogy:

„Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.”

Az Alaptörvény 28. cikke kimondja, hogy:

„A bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.”

Az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése kimondja, hogy *“Magyarország független, demokratikus jogállam”*.

Az idézett alaptörvényi rendelkezésből, nevezetesen a jogállamiság elvéből fakad a jogbiztonság követelménye és a tisztességes eljáráshoz való jog, amely jogok a jogalkalmazók, így a bíróságok köteletségévé teszik, hogy a jogszabályokat a rendeltetésüknek, a józan észnek és a közjónak megfelelően, egységesen, kiszámítható módon értelmezzék és alkalmazzák.

A Tisztelt Alkotmánybíróság a 14/2002. (III. 20.) számú alkotmánybírósági határozatban, hivatkozva a 6/1998. (III. 11.) szám alatt meghozott határozatban foglaltakra elvi érveléssel szögezte le, hogy *“A tisztességes eljárás (fair trial) követelménye nem egyszerűen egy a bíróságoknak és az eljárásnak itt megkövetelt tulajdonságai közül (ti. mint ‘igazságos tárgyalás’), hanem az idézett alkotmányi rendelkezésben foglalt követelményeken túl - különösen a büntetőjogra és eljárásra vonatkozóan az 57. § többi garanciájának teljesedését is átfogja.”*

Ad1. E körben elsődlegesen előadom, hogy a jogbiztonság követelményén keresztül a tisztességes eljáráshoz fűződő alapjogot sérti azon bírói eljárás, hogy **annak ellenére, hogy bíróság jogerős ítéletében nem állapította meg azt, hogy az indítványozók bűncselekményt követett el, a Kúria minden erre irányuló bizonyíték és vizsgálat nélkül valóban fogadnak el egy ügyészégi határozatban foglalt megállapítást, melynek alapján – minden vizsgálat és bizonyíték nélkül – azt a következtetést vonta le, hogy az indítványozók bűncselekményt elkövető személyekkel tartottak fenn kapcsolatot és nyelvvizsga bizonyítványukat jogellenesen szerezték meg.**

A Tisztelt Alkotmánybíróság a tisztességes eljárás tekintetében a 6/1998. (III. 11.) határozatában az alábbiakat foglalta össze:

„a fair trial olyan minőség, amelyet az eljárás egészének és körülményeinek figyelembevételével lehet csupán megítélni. Ezért egyes részletek hiánya ellenére éppúgy, mint azt összes részletszabály betartása dacára lehet az eljárás „méltánytalan” vagy „igazságtalan”, avagy „nem tisztességes.”

Megállapítható továbbá, hogy a tisztességes eljáráshoz való jog abszolút jog, amellyel szemben nem létezik mérlegelhető más alapvető jog vagy alkotmányos cél.

A tisztességes eljárás követelményét sérti ekként azon eljárás, hogy arra irányuló bizonyítás nélkül, pusztán egy ügyészégi vádelhalasztásról szóló határozatban foglaltakra alapítva – amely határozat bűncselekmény elkövetését nem állapíthatja meg, ekként azt sem hogy a gyanúsított bűncselekményt elkövetőkkel kapcsolatot tartott fenn, melynek okán jogellenesen szerzett nyelvvizsga bizonyítványt, ugyanis ez nem jelentene mást, csak azt, hogy a gyanúsított a bűncselekményt elkövette – olyan megállapításokat tesz a felülvizsgálati eljárás során eljáró Kúria, melyek nem kerültek bizonyításra, melyek körében semmilyen bizonyíték nem áll rendelkezésre.

Ad2. A 7/2013. (III. 1.) Alkotmánybírósági határozatban a Tisztelt Alkotmánybíróság az alábbiakat rögzítette:

“Az Alkotmánybíróság a 61/2011. (VII. 13.) AB határozatban elvi jelentőséggel erősítette meg, hogy “egyes alapjogok esetében az Alkotmány ugyanúgy fogalmazza meg az alapjog lényegi tartalmát, mint valamely nemzetközi szerződés (például a Polgári és Politikai Jogok Egyezségokmánya és az Emberi Jogok Európai Egyezménye). Ezekben az esetekben az Alkotmánybíróság által nyújtott alapjogvédelem szintje semmiképpen sem lehet alacsonyabb, mint a nemzetközi (jellemzően a strasbourgi Emberi Jogok Bírósága által kibontott) jogvédelem szintje. (...) E körben a Bíróság kiindulópontja az, hogy a bírói döntésekkel szemben valamennyi demokratikus jogállamban elvárható az objektivitás és az átláthatóság, ami egyfelől elejét veszi az önkényes hatósági és bírósági döntéshozatalnak, másrészt erősíti a bírósági döntéshozatalba vetett közbizalmat, és a bírói döntések tekintélyét”.

Az idézetek okán megállapítható, hogy:

- A bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik;
- a tisztességes eljárás követelményéhez tartozik a bírósági döntésekkel szemben támasztott objektivitás és átláthatósága;
- ekként a tisztességes eljáráshoz való alapjog sérelme bekövetkezhet azáltal, hogy a bírói döntések meghozatala során az eljáró bíróságok - az objektivitás és átláthatóság, kiszámíthatóság követelményével ellentétesen – a jogszabályi rendelkezéseket az Alaptörvénnyel, a józan ész és a közjó figyelembevételének követelményével ellentétesen - önkényesen értelmezik;
- az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése a jogállamiságot, és az abból fakadó jogbiztonságot írja elő, amely egyebekben a tisztességes eljáráshoz való jog keretein belül valósulhat meg;
- a jogbiztonság egyértelműen megköveteli azt, hogy a bíróságok a jogszabályokat a rendeltetésüknek megfelelően egységesen és kiszámítható módon értelmezzék.

A Hszt. 56. § (8) bekezdése akként rendelkezik, hogy „A munkáltatói jogkört gyakorló előljáró a felmentést köteles megindokolni. Ebből világosan ki kell tűnnie, hogy a felmentés indoka valós és okszerű.”

Az idézett jogszabályi rendelkezés alapján megállapítható, hogy a felmentést a munkáltatói jogkört gyakorló köteles megindokolni, oly módon, hogy abból világosan ki kell tűnnie, hogy annak indoka valós és okszerű.

A [REDACTED] az 518-379/2015. szám alatt, illetve az 518-383/2015. szám alatt meghozott parancsa, valamint a [REDACTED] [REDACTED] főigazgatójának 500-279/2015. szám alatti parancs, mellyel az indítványozók szolgálati jogviszonyát megszüntették az alábbi indoklást tartalmazza:
„A Hszt. 37/C. § (4) bekezdése alapján az állományilletékes parancsnok a (2) bekezdés a) pontja szerinti jogkörében – a (...) [REDACTED] vizsgálat megállapításait, a (3) bekezdés szerinti meghallgatáson elhangzottakat, és a fegyveres szerv szolgálati érdekét is figyelembe véve döntött arról, hogy a Nevezett életvitele a 37/B. § (3) bekezdés c) pontja alapján kifogásolható, ezért a Hszt. 56. § (2) bekezdés b) pontjának ba) alpontja alapján szolgálati viszonyát felmentéssel meg kell szüntetni.”

Az idézettek alapján megállapítható, hogy a parancsokból a felmentések indoka nem tűnik ki, melynek okán az indok valóságossága és okszerűsége sem állapítható meg.

A Kúria ítélete e körben az alábbiakat mondja, ki:

„A Hszt. 56. § (2) bekezdés b) pont ba) alpontjára alapított felmentés indoklása akkor felel meg a világos indoklás követelményének, ha tartalmazza, vagy legalább utal olyan közölt iratra, amely tartalmazza azokat a konkrét tényeket és körülményeket, amelyek alátámasztják, hogy a hivatásos állomány tagjának életvitele miért kifogásolható. (...) A munkáltató fegyveres szervnek a Hszt. 56. § (8) bekezdése alapján a felmentés indokának valóságát és okszerűségét kell bizonyítania. Jóllehet a vizsgálat eredményéről szóló indokolt határozat alapján arról, hogy a felmentés kötelező esete fennáll-e az állományilletékes parancsnok dönt, ez azonban nem jelenti azt, hogy amennyiben az NVSZ határozata kifogásolható életvitel megállapítására tett javaslatot, a Hszt. 56. § (2) bekezdés b) pont ba) alpontján alapuló felmentés világos indokának a mérlegelési jogkörben meghozott döntés szempontjainak közlése is feltétel.”

A Hszt. 56. § (8) bekezdése az idézett kúria állásponttal ellentétben egyértelműen akként rendelkezik, hogy a felmentést a munkáltatói jogkört gyakorló köteles megindokolni, melyből világosan ki kell tűnnie annak, hogy a felmentés indoka valós és okszerű. E körben ugyanis a jogszabály a kúriai állásponttal ellentétben nem akként rendelkezik, hogy vitatás esetében a felmentés indokának valóságát és okszerűségét a fegyveres szervnek kell bizonyítania, hanem a Hszt. rendelkezése szerint a felmentésnek indoklást kell tartalmaznia, ráadásul olyan részletes és konkrét indoklást, melyből kitűnik a felmentés indokának valós és okszerű volta. Mindezek okán megállapítható, hogy a jogszabályi rendelkezéssel ellentétes azon eljárás, hogy a szolgálati jogviszonyt megszüntető parancs nem tartalmaz indoklást, csak jogszabályi hivatkozást és utalást az [REDACTED] határozatra és a meghallgatásra, ekként a jogszabállyal ellentétes az idézett kúriai döntésben foglalt bírói gyakorlat is. Ha és amennyiben ugyanis a jogalkotó azt szerette volna, hogy elegendő legyen a felmentés indoklásában csupán a korábbi eljárásokban született döntésekre és egy meghallgatásra való hivatkozás, akkor a jogszabályban ekként rendelkezne, nem úgy, hogy a felmentésnek indoklást kell tartalmaznia, amely indoklásból ki kell derülnie a felmentés indokaként szolgáló tények valós és okszerű volta.

Így az indítványozók Alaptörvény XVIII. cikk (1) bekezdésében meghatározott **tisztességes eljáráshoz való joga is sérült**, mivel álláspontom szerint **abba beletartozik, hogy a bíróságok elsődlegesen a törvényben lefektetettek alapján ítéelkezzenek, és a jogértelmezés során a józan ész kívánalmára - az eset összes körülményeit is figyelembe véve - tekintettel**

legyenek, a jogszabályokat azok céljával és rendeltetésével értelmezzék és az ítéleteikben foglalt tényállást az eljárás során bizonyítékokkal alátámasztott, valós tényállásra alapítsák.

Alkotmányjogi panaszomban foglaltak alátámasztásául utalni kívánok Dr. Varga Zs. András alkotmánybíró Eszményből bálvány? - A joguralom dogmatikája című könyvében foglaltakra:

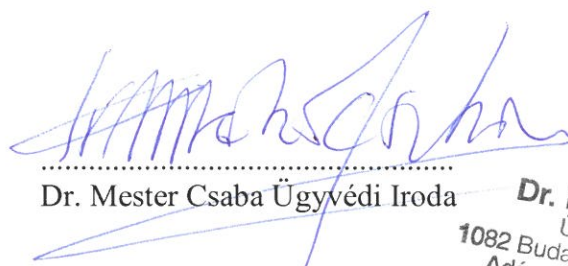
*“A bírói jogértelmezés korlátlan szabadságára, amely végül átsap a szabad jogalakításba, az alkotmányozó hatalom elvonására (...) az erre feljogosított testülettől, elsőként a bírói hatalmat a többi hatalmi ág közül kiemelő angolszász jogrendszerből (...) hívták fel a figyelmet, de ugyanez volt megállapítható az európai nemzetek feletti bírásokról (...). A szerzők nem tartózkodnak az erős megfogalmazásoktól: **a bíróságok elbitorolják a politikai hatalmat a választott hatalmi ágtól; többségellenesek; az általuk helyesnek tartott eredményhez igazítják az érveiket;** ideológiai aktivitás vezérli őket; **szabadon állapítják meg az igazságszolgáltatás mozgásterét;** aláássák a szabadságot, a demokráciát, sőt végső soron magát a jogállamiságot is; bírói diktatúrát valósítanak meg; **a számonkérhetőség hiánya mögé bújnak;** lerombolják a szuverenitást; mély cinizmus által áthatott saját ortodoxiát hoznak létre; **az alkotmány elsődlegességét bírói elsődlegességgé alakítják; manipulált értékekre hivatkoznak; teljességgel kiszámíthatatlanok;** elfelejtkeznek arról, hogy eredetileg konkrét ügyeket kellett volna megoldaniuk, filozofálgatás nélkül, és folytathatnánk a sort.”¹*

Álláspontom szerint az alkotmányjogi panasz megalapozottságát a már eddig előadottaknak megfelelően alátámasztják a hivatkozott irodalmi mű által felhívott megfontolások, ugyanis akkor amikor a bíróságok önkényesen az Alaptörvényben foglalt rendelkezésekkel ellentétesen figyelmen kívül hagyják az ártatlanság véleményének követelményét, ítéleteikben annak ellenére, hogy büntető bíróság jogerős döntése nem állapítja meg, hogy az indítványozók bűncselekményt követettek el, olyan tényállást állapítanak meg, amely megegyezik azzal, hogy a felperesek bűncselekményt követettek el, a felperesek terhére írják annak ellenére, hogy semmilyen bizonyíték nem igazolja, hogy a felperesek bűncselekményt elkövető személyekkel tartottak fenn kapcsolatot és jogosulatlanul szereztek nyelvvizsga bizonyítványt, valamint a jogszabályokat félreértelmezik, a bíróságok korlátlan jogértelmezést valósítanak, mely végül átsap a szabad jogalakításba, ugyanis szabadon állapítják meg ekként az igazságszolgáltatás mozgásterét mely magatartásuk az alkotmányozó hatalom elvonását eredményezi.

Az előadottak alapján a Kúria Mfv.II.10.035/2017/10. számú ítéletének alaptörvényellenessége megállapítható, ezért kérem a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy indítványomat befogadni, és kifejezett kérelmemnek megfelelően a bírósági döntést megsemmisíteni szíveskedjék.

Budapest, 2018. március 14.

Tisztelettel:

Dr. Mester Csaba Ügyvédi Iroda

Dr. Mester Csaba
Ügyvédi Iroda
1082 Budapest, Üllői út 46. II/17
Adószám: 18197220-2-42
Tel./fax: 303-6739

¹ Varga Zs. András: Eszményből bálvány – A joguralom dogmatikája, Századvég Kiadó, 2015., 18. oldal

Mellékletek:

- F/1. ügyvédi meghatalmazások
- Egri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 6.M.293/2015/23. számú ítélete
- Egri Törvényszék 2.PF.20.185/2016/10. számú ítélete
- Kúria Mfv.II.10.035/2017/10. számú ítélete